

ACADEMIC SPECTRUM

2026-yil 2-son

Ilmiy-metodik jurnal
Научно методический журнал
Scientific and Methodical Journal

ISSN

3093-9089

Бухоро - 2026

ACADEMIC SPECTRUM

Ilmiy-metodik jurnal
Научно методический журнал
Scientific and Methodical Journal

№ 2-Son 2026-yil

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Buxoro viloyat Axborot va Ommaviy kommunikatsiyalar boshqarmasi tomonidan 2025-yil 26-dekabrdagi №1273056 sonli guvohnoma bilan ro‘yxatga olingan

BOSH MUHARRIR:

Axmadov Nazirjon Rahmat o‘g‘li

Psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

TAHRIRIYAT KENGASHI A‘ZOLARI

Кулешов Валерий Владимирович - pedagogika fanlari doktori, professor
Rossiya Fanlar akademiyasining akademigi (Ukraina).

Andriyenko Yelena Vasilyevna - pedagogika fanlari doktori, professor
(Novosibirsk davlat pedagogika universiteti Fizika, matematika, axborot va
texnologiya ta‘limi instituti, Novosibirsk, Rossiya).

Romm Tatyana Aleksandrovna - pedagogika fanlari doktori, professor
(Novosibirsk davlat pedagogika universiteti Tarix, gumanitar va ijtimoiy ta‘lim
instituti, Novosibirsk, Rossiya).

Olimov Shirinboy Sharofovich — pedagogika fanlari doktori, professor
(Buxoro davlat universiteti “Pedagogika” kafedrasini mudiri).

Zaripov Lochin Rustamovich - pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
(O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy
ta‘limni rivojlantirish ilmiy-tadqiqot markazi, O‘quv-uslubiy faoliyatni
takomillashtirish boshqarma boshlig‘i).

Safarov Dilmurod Xalimovich - psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
(Navoiy viloyati pedagogik mahorat markazi Akademik faoliyat bo‘yicha direktor
o‘rinbosari)

Nazarov Akmal Mardonovich - psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
(Buxoro davlat universiteti Yoshlar masalalari va ma`naviy-ma`rifiy ishlar bo‘yicha
birinchi prorektor).

Rustamov Shavkat Shuhrat o‘g‘li - psixologiya fanlari doktori (DSc), dotsent
(Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini mudiri).

Ganjiyev Feruz Furqatovich - psixologiya fanlari doktori (DSc), dotsent
(Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini professori).

Ismatova Dilafruz Tuymuratovna - psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa
doktori (PhD), (Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini dotsenti).

Muxlisov Sodiqjon Saidjonovich - pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori
(PhD), (Buxoro davlat universiteti “Axborot tizimlari va raqamli texnologiyalar
kafedrasini dotsenti).

Tilavov Muxtor Hasan o‘g‘li - psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori
(PhD), (Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini dotsenti).

Mas‘ul kotib:

Dehqonboyev Shohjahon Oybek o‘g‘li – Buxoro davlat universiteti
Psixologiya kafedrasini o‘qituvchisi

EDITOR-IN-CHIEF:

Akhmadov Nazirjon Rahmat o‘g‘li — Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor.

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD:

Valeriy Vladimirovich Kuleshov — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the Russian Academy of Sciences (Ukraine).

Elena Vasilyevna Andrienko — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Novosibirsk State Pedagogical University, Institute of Physics, Mathematics, Information and Technological Education, Novosibirsk, Russia).

Tatyana Aleksandrovna Romm — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Novosibirsk State Pedagogical University, Institute of History, Humanities and Social Education, Novosibirsk, Russia).

Shirinboy Sharofovich Olimov — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Bukhara State University, Head of the “Pedagogy” Department).

Lochin Rustamovich Zaripov — Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor (Research Center for the Development of Higher Education under the Ministry of Higher Education, Science and Innovations of the Republic of Uzbekistan, Head of the Department for Improvement of Educational and Methodological Activities).

Dilmurod Xalimovich Safarov — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Professor (Navoi Regional Center for Pedagogical Excellence, Deputy Director for Academic Affairs).

Akmal Mardonovich Nazarov — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Professor (Bukhara State University, First Vice-Rector for Youth Affairs and Spiritual-Educational Work).

Shavkat Shuhrat o‘g‘li Rustamov — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Associate Professor (Bukhara State University, Head of the “Psychology” Department).

Feruz Furqatovich Ganjiyev — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Associate Professor (Bukhara State University, Professor of the “Psychology” Department).

Dilafruz Tuymuratovna Ismatova — Doctor of Philosophy (PhD) in Psychological Sciences, Associate Professor (Bukhara State University, “Psychology” Department).

Sodiqjon Saidjonovich Mukhlisov — Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences, Associate Professor (Bukhara State University, “Information Systems and Digital Technologies” Department).

Muxtor Hasan o‘g‘li Tilavov — Doctor of Philosophy (PhD) in Psychological Sciences, Associate Professor (Bukhara State University, “Psychology” Department).

EXECUTIVE SECRETARY:

Dehqonboyev Shohjahon Oybek o‘g‘li — Lecturer, Department of Psychology, Bukhara State University.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

Ахмадов Назирджон Рахмат угли — доктор философии по психологии (PhD), доцент.

ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОГО СОВЕТА:

Кулешов Валерий Владимирович — доктор педагогических наук, профессор, академик Российской академии наук (Украина).

Андрienко Елена Васильевна — доктор педагогических наук, профессор (Новосибирский государственный педагогический университет, Институт физики, математики, информационных и технологических наук, г. Новосибирск, Россия).

Ромм Татьяна Александровна — доктор педагогических наук, профессор (Новосибирский государственный педагогический университет, Институт истории, гуманитарных и социальных наук, г. Новосибирск, Россия).

Олимов Ширинбой Шарофович — доктор педагогических наук, профессор (Бухарский государственный университет, заведующий кафедрой «Педагогика»).

Зарипов Лочин Рустамович — доктор педагогических наук (DSc), профессор (Научно-исследовательский центр развития высшего образования при Министерстве высшего образования, науки и инноваций Республики Узбекистан, начальник управления совершенствования учебно-методической деятельности).

Сафаров Дилмурод Халимович — доктор психологических наук (DSc), профессор (Навоийский областной центр педагогического мастерства, заместитель директора по академической деятельности).

Назаров Акмал Мардонович — доктор психологических наук (DSc), профессор (Бухарский государственный университет, первый проректор по делам молодежи и духовно-просветительской работе).

Рустамов Шавкат Шухрат угли — доктор психологических наук (DSc), доцент (Бухарский государственный университет, заведующий кафедрой «Психология»).

Ганжиев Феруз Фуркатович — доктор психологических наук (DSc), доцент (Бухарский государственный университет, профессор кафедры «Психология»).

Исматова Дилафруз Туймуратовна — доктор философии (PhD) по психологическим наукам, доцент (Бухарский государственный университет, кафедра «Психология»).

Мухлисов Содикжон Саиджонович — доктор философии (PhD) по педагогическим наукам, доцент (Бухарский государственный университет, кафедра «Информационные системы и цифровые технологии»).

Тилавов Мухтор Хасан угли — доктор философии (PhD) по психологическим наукам, доцент (Бухарский государственный университет, кафедра «Психология»).

ОТВЕТСТВЕННЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

Дехконбоев Шохжахон Ойбек угли — преподаватель кафедры «Психология» Бухарского государственного университета.

Alimdjanova Dilbar Negmatovna
Samarqand davlat tibbiyot universiteti,

JAMOAT SALOMATLIGINI FANINI O‘QITISHDA MUALLIFLIK PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARI

Annotatsiya. Ushbu maqolada jamoat salomatligini o‘qitishda mualliflik pedagogik texnologiyalarni qo‘llash imkoniyatlari tahlil qilinadi. Mualliflik yondashuvlari dars jarayonini individualizatsiyalash, talabalarning bilim va ko‘nikmalarini oshirish hamda darsni interaktiv va samarali qilishga xizmat qiladi. Tadqiqot jarayonida amaliy metodlar va digital vositalar orqali dars samaradorligi o‘lchanadi. Maqolada metodologik yondashuvlar, o‘quv natijalari va pedagogik mulohazalar keltirilgan.

Kalit so‘zlar: jamoat salomatligi, mualliflik pedagogik texnologiyalari, interaktiv ta’lim, oliy ta’lim, pedagogik innovatsiya

Annotation. This article analyzes the possibilities of applying author-designed pedagogical technologies in teaching public health. Authorial approaches contribute to the individualization of the learning process, improvement of students’ knowledge and skills, and making lessons more interactive and effective. In the course of the research, lesson effectiveness is measured through practical methods and digital tools. The article presents methodological approaches, learning outcomes, and pedagogical reflections.

Key words: public health, author-designed pedagogical technologies, interactive education, higher education, pedagogical innovation.

Аннотация. В статье анализируются возможности применения авторских педагогических технологий в обучении общественному здравоохранению. Авторские подходы способствуют индивидуализации учебного процесса, повышению уровня знаний и умений студентов, а также обеспечивают интерактивность и эффективность занятий. В ходе исследования эффективность занятий оценивается с использованием практических методов и цифровых средств. В статье представлены методологические подходы, результаты обучения и педагогические выводы.

Ключевые слова: общественное здравоохранение, авторские педагогические технологии, интерактивное обучение, высшее образование, педагогическая инновация.

Kirish. Jamoat salomatligi oliy ta’limda talabalarga nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko‘nikmalarni ham shakllantirishni talab qiladi. An’anaviy dars metodlari ko‘pincha talabalarni faol jalb qilmasligi va mavzuni amaliyot bilan bog‘lashni cheklashi bilan ajralib turadi. Shu sababli mualliflik pedagogik texnologiyalari joriy etilishi dars jarayonini individualizatsiyalash, interaktiv va qiziqarli qilish imkonini beradi. Bu yondashuvlar talabalarning bilimini chuqurlashtiradi, motivatsiyasini oshiradi va amaliy faoliyatga tayyorlaydi. Mualliflik pedagogik texnologiyalari talabaning individual o‘rganish ehtiyojlariga moslashish, dars jarayonini interaktiv qilish va o‘quv faoliyatini shaxsiylashtirish imkonini beradi. Bu yondashuv talabaning mavzuni chuqur tushunishi, amaliy ko‘nikmalarini rivojlantirishi va motivatsiyasini oshirishga xizmat qiladi. Shuningdek, digital platformalar, interaktiv mashg‘ulotlar va gamifikatsiya metodlari orqali dars jarayoni qiziqarli va samarali bo‘ladi.

Ushbu maqolada mualliflik pedagogik texnologiyalarining jamoat salomatligi fanini o‘qitishda qo‘llanishi, metodik yondashuvlar, talabalarning o‘quv natijalari va dars samaradorligini oshirishdagi roli tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi — mualliflik pedagogik texnologiyalarini amaliy qo‘llash orqali ta’lim jarayonini interaktiv, samarali va motivatsion qilish imkoniyatlarini aniqlashdir.

Metodlar. Tadqiqot jarayonida mualliflik pedagogik texnologiyalarini qo‘llashning samaradorligi o‘rganildi. O‘quv jarayonida interaktiv mashg‘ulotlar, case-study, rol o‘yinlari, gamifikatsiya va digital platformalar (Zoom, Moodle, Kahoot) ishlatilgan. Tadqiqotda 2 guruh talaba ish tirok etdi: tajriba guruhi mualliflik pedagogik texnologiyalari asosida dars olib bordi, boshqaruv guruhi esa an’anaviy metodlardan foydalandi. Natijalarni baholash uchun testlar, amaliy mashqlar va

o‘quv faoliyatini kuzatish metodlari qo‘llanildi. Tadqiqot jarayonida interaktiv mashg‘ulotlar, case-study, rol o‘yinlari, gamifikatsiya va digital platformalar (Zoom, Moodle, Kahoot) qo‘llandi. Talabalar dars davomida terminlarni amaliy qo‘llash, muammolarni hal qilish va mavzuga oid vazifalarni bajarish imkoniyatiga ega bo‘ldi. Har bir dars yakunida talabalarning bilim darajasi va faoliyati testlar, amaliy mashqlar, yozma ishlar va o‘quv faoliyatini kuzatish orqali baholandi.

Shuningdek, talabalar o‘rtasida so‘rovnomalar o‘tkazilib, dars jarayoniga qoniqish darajasi, motivatsiya va mavzuga qiziqish darajasi aniqlandi. Eksperimental tadqiqot natijalari statistik tahlil yordamida solishtirildi, bunda tajriba guruhi va boshqaruv guruhi o‘rtasidagi farqlar aniqlanishi uchun sifat va miqdoriy metodlar qo‘llandi. Tajriba guruhi mualliflik pedagogik texnologiyalari asosida dars oldi. Ushbu texnologiyalar qatoriga quyidagilar kiradi: interaktiv mashg‘ulotlar, gamifikatsiya, case-study metodlari, rol o‘yinlari, shuningdek digital platformalar (Moodle, Zoom, Kahoot) orqali onlayn faoliyat. Har bir darsda talabalarga mavzuni amaliy jihatdan tushunish, terminlarni qo‘llash va real hayotiy vaziyatlarni tahlil qilish vazifalari berildi. Shu bilan birga, talabalarning o‘quv faoliyati muntazam ravishda kuzatildi: darsdagi faollik, amaliy mashg‘ulotlarda ishtirok, test natijalari va yozma ishlar baholandi.

Boshqaruv guruhi esa an‘anaviy metodlar (ma‘ruza, izohli dars, yozma topshiriqlar) asosida dars oldi. Ushbu guruhdagi talabalarning bilim va ko‘nikmalari faqat nazariy asosda shakllandi va ularning amaliy faoliyatga qo‘llash ko‘nikmalari kamroq kuzatildi.

Tadqiqot natijalarini tahlil qilish uchun quyidagi metodlar qo‘llandi:

1. Test va yozma ishlar yordamida nazariy bilimlarni baholash.
2. Amaliy mashg‘ulotlarda talabaning faoliyatini kuzatish va tahlil qilish.
3. So‘rovnomalar orqali talabalarning darsdan qoniqish darajasi, motivatsiyasi va mavzuga qiziqishini aniqlash.
4. Sifatli va miqdoriy tahlil usullari yordamida tajriba guruhi va boshqaruv guruhi natijalarini solishtirish.

Shu metodologiya orqali mualliflik pedagogik texnologiyalarining dars samaradorligini, talabaning mavzuni amaliy jihatdan tushunish va terminlarni qo‘llash qobiliyatini aniqlash imkoniyati yaratildi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, interaktiv va individual yondashuv jamoat salomatligi fanini o‘qitishda an‘anaviy metodlarga nisbatan samaraliroq ekan.

Ushbu metodologiya mualliflik pedagogik texnologiyalarining dars samaradorligini, talabaning mavzuni amaliy jihatdan o‘zlashtirish qobiliyatini va motivatsiyasini aniqlash imkonini berdi.

Natijalar. Tajriba guruhi talabalari amaliy mashg‘ulotlarda yuqori faoliyat ko‘rsatdi, terminlarni va tushunchalarni tez va to‘liq o‘zlashtirdi, mavzu bo‘yicha muammolarni hal qilish qobiliyati oshdi. Gamifikatsiya va interaktiv metodlar darsni qiziqarli qildi va motivatsiyani sezilarli darajada oshirdi. Boshqaruv guruhida esa bilim o‘rganish sur‘ati sekinroq bo‘ldi va amaliy ko‘nikmalar darajasi pastroq qayd etildi. Test natijalari ko‘rsatdiki, tajriba guruhi o‘rtacha balli boshqaruv guruhiga nisbatan 25-30% yuqori bo‘ldi. Shu bilan birga, talabalarning o‘z-o‘zini baholash natijalari ham ijobiy o‘zgardi: ular dars jarayonidan qoniqish darajasi va motivatsiya yuqori ekanligini bildirgan.

Amaliy mashg‘ulotlarda tajriba guruhi talabalari real vaziyatlarni tahlil qilish, sog‘liqni saqlash masalalarini hal etish va muammolarni muloqot orqali yechish bo‘yicha yuqori natijalar ko‘rsatdi. Rol o‘yinlari va case-study metodlari talabalarning amaliy qobiliyatlarini rivojlantirdi, ularni kelajakdagi professional faoliyatga tayyorladi. Gamifikatsiya orqali o‘rganish jarayoni qiziqarli va interaktiv bo‘ldi, talabalar o‘rtasida sog‘lom raqobat shakllandi va motivatsiya oshdi.

Boshqaruv guruhi talabalari esa an‘anaviy metodlar asosida dars olganligi sababli bilimni o‘zlashtirish sur‘ati sekinroq bo‘ldi, amaliy mashg‘ulotlarda faollik pastroq bo‘ldi va mavzuni amaliy jihatdan tushunish darajasi kamroq qayd etildi. Shuningdek, boshqaruv guruhi talabalari darsdan qoniqish darajasi va motivatsiya bo‘yicha pastroq natijalarni ko‘rsatdi, bu dars jarayonining interaktiv va individual yondashuvdan mahrum ekanini ko‘rsatadi.

Natijalar shuni ko‘rsatdiki, mualliflik pedagogik texnologiyalarini qo‘llash nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko‘nikmalarni ham rivojlantirishga yordam beradi. Digital platformalar, interaktiv mashg‘ulotlar, gamifikatsiya va individual yondashuv dars samaradorligini oshiradi va

talabaning mavzuga qiziqishini kuchaytiradi. Shu bilan birga, talaba terminlarni tezroq yodlab qoladi, real vaziyatlarni tahlil qilish qobiliyati oshadi va sog'liqni saqlash bilan bog'liq masalalarni amaliy jihatdan yechish ko'nikmasini rivojlantiradi.

Ushbu natijalar mualliflik pedagogik texnologiyalarining jamoat salomatligi fanini o'qitishda samarali ekanligini, talabalarning bilim va ko'nikmalarini oshirishda ijobiy ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi.

Ko'rsatkichlar	Tajriba guruhi (mualliflik texnologiyalari)	Boshqaruv guruhi (an'anaviy metodlar)
Nazariy bilimlar testi o'rtacha balli	85%	60%
Amaliy mashg'ulotlarda faol ishtirok	Yuqori	O'rta
Terminlarni amaliy qo'llash	Yuqori	Past
Darsdan qoniqish darajasi (%)	90%	65%
Motivatsiya va mavzuga qiziqish (%)	88%	60%
Real vaziyatlarni tahlil qilish	Yuqori	O'rta

Mulohaza. Natijalar shuni ko'rsatadiki, mualliflik pedagogik texnologiyalari jamoat salomatligi fanini o'qitishda samarali vosita hisoblanadi. Talabalar dars jarayonida faolroq ishtirok etadi, mavzuni amaliy jihatdan tushunadi va o'z-o'zini rivojlantirishga intiladi. Shu bilan birga, o'qituvchining individual yondashuvi va texnologiyalarni maqsadli qo'llash dars samaradorligini oshirishning muhim omili bo'ladi. Shu bilan birga, gamifikatsiya, interaktiv mashg'ulotlar va digital platformalardan foydalanish dars jarayonini qiziqarli qiladi, talabaning motivatsiyasini sezilarli darajada kuchaytiradi va o'rganishga bo'lgan qiziqishni oshiradi.

Tajriba davomida kuzatilgan ijobiy o'zgarishlar shuni ko'rsatadiki, individual yondashuv va mualliflik pedagogik texnologiyalarining kombinatsiyasi talabaning o'quv jarayonidagi faolligini oshiradi. Talabalar mavzuni amaliy kontekstda o'rganib, sog'liqni saqlash bilan bog'liq muammolarni mustaqil tahlil qilishni o'rganadi. Bu esa kelajakda ularni professional faoliyatga tayyorlashda muhim rol o'ynaydi.

Shuningdek, tadqiqot boshqaruv guruhi natijalari bilan solishtirganda, an'anaviy metodlar orqali dars olgan talabalar mavzuni amaliy jihatdan tushunishda va interaktiv mashg'ulotlarda pastroq natijalarni ko'rsatdi. Bu pedagogik jarayonda innovatsion yondashuvlar va individual yondashuvning ahamiyatini yana bir bor tasdiqlaydi. Mulohazalar shuni ko'rsatadiki, mualliflik pedagogik texnologiyalarini jamoat salomatligi fanida qo'llash dars samaradorligini oshiradi, talabalarni faol, mas'uliyatli va mustaqil o'rganishga rag'batlantiradi. Shu bilan birga, o'qituvchi tomonidan texnologiyalarni maqsadli va tizimli qo'llash dars sifatini yanada oshirish imkonini beradi.

Xulosa va tavsiyalar. Mualliflik pedagogik texnologiyalarini jamoat salomatligi fanida qo'llash dars samaradorligini oshiradi, talabalarning bilim va ko'nikmalarini rivojlantiradi va ularni amaliy faoliyatga tayyorlaydi. Kelgusida oliy ta'lim muassasalarida interaktiv va digital metodlarni keng joriy etish, shuningdek, o'qituvchilarni pedagogik texnologiyalar bo'yicha malaka oshirish kurslariga jalb qilish tavsiya etiladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, mualliflik pedagogik texnologiyalarini jamoat salomatligi fanini o'qitishda qo'llash talabalarning bilim darajasini oshirish, amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish va dars jarayonini interaktiv, qiziqarli va samarali qilish imkonini beradi. Tajriba guruhi talabalari mavzuni tez va to'liq o'zlashtirdi, real vaziyatlarni tahlil qilish qobiliyati kuchaydi va dars jarayonida faol ishtirok etdi. Shu bilan birga, gamifikatsiya, digital platformalar va interaktiv mashg'ulotlar dars motivatsiyasini oshirdi va talabalarning o'z-o'zini rivojlantirishga bo'lgan qiziqishini kuchaytirdi.

Tadqiqotdan kelib chiqqan holda quyidagi tavsiyalar ishlab chiqildi:

1. Oliy ta’lim muassasalarida jamoat salomatligi fanini o’qitishda mualliflik pedagogik texnologiyalarini keng joriy etish, darslarni interaktiv va amaliy jihatdan boyitish.
2. O’qituvchilarni pedagogik innovatsiyalar va digital vositalardan foydalanish bo’yicha malaka oshirish kurslariga jalb qilish.
3. Case-study, rol o’yinlari, gamifikatsiya va digital platformalarni dars jarayoniga tizimli va maqsadli qo’llash.
4. Talabalarning individual o’rganish ehtiyojlariga moslashgan o’quv materiallari yaratish va darsni shaxsiylashtirish.
5. Dars jarayonini muntazam baholash, talabalar faolligi va bilim darajasini kuzatish orqali pedagogik yondashuvlarni takomillashtirish.
6. Kelgusida mualliflik pedagogik texnologiyalarining boshqa sog’liqni saqlash fanlariga qo’llanilishi samaradorligini o’rganish va kengaytirish.

Shu tariqa, mualliflik pedagogik texnologiyalarini qo’llash jamoat salomatligi fanini o’qitish sifatini oshirishga, talabalarning amaliy ko’nikmalarini rivojlantirishga va ularni professional faoliyatga tayyorlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yxati.

1. Askarova, L. Nofilologik ta’limda innovatsion metodlar. Ta’lim va Innovatsiya, 2021.
2. Karimov, M. Smart texnologiyalar yordamida interaktiv ta’lim. Pedagogika Ilmiy Jurnal, 2022.
3. Tursunov, A. Tijorat terminlarini samarali o’qitish usullari. Iqtisodiy Ta’lim, 2020.
4. OECD. Digital Tools in Higher Education. OECD Publishing, 2023.
5. Prensky, M. Digital Game-Based Learning. McGraw-Hill, 2001.
6. Johnson, L., Becker, S., Estrada, V., & Freeman, A. The NMC Horizon Report: 2022 Higher Education Edition. EDUCAUSE, 2022.
7. Zhang, Y., & Nunamaker, J. F. Smart Learning Environments in Higher Education: A Systematic Review. Journal of Educational Technology Systems, 2021.

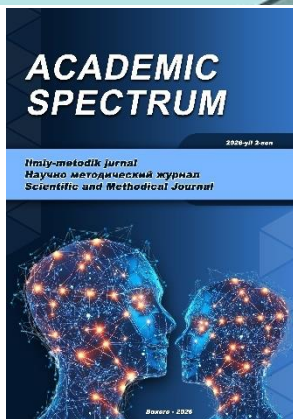
MUNDARIJA:

Qurbonov G‘ulomjon G‘afurovich Ochilboyeva Maftuna Dilshod qizi	<i>Matematik ta’limda differensial yondashuv tushunchasi va uning shakllanishining hozirgi holati</i>	6
Xusanova Gulasal Shuhratjon qizi Husanboyeva Xurshidabonu Muhammadamin qizi	<i>Axborot texnologiyalarining chet tilini o‘qitish metodikasidagi o‘rni va ahamiyati</i>	10
Nasirdinova Gulshoda Donyorbek qizi Abdumalikova Marjona Doniyorjon qizi	<i>Kollaborativ o‘qitish texnologiyasi “boshlang‘ich ta’lim pedagogikasi” faniga tatbiq etish imkoniyati</i>	13
Alimdjanova Dilbar Negmatovna	<i>Jamoat salomatligini fanini o‘qitishda mualliflik pedagogik texnologiyalari</i>	18
Raximova Nasiba Nuriddinovna	<i>O‘smirlarda agressiya muammosini o‘rganishning nazariy-metodologik asoslari</i>	22
Bozorova Nazokat Mamasoatovna	<i>Tarixiy podkastlar va videobloglar o‘quvchilarning kognitiv faolligini rivojlantirish shakli sifatida</i>	26
To‘rayeva Dilovar Naimovna	<i>Kichik yoshdagi o‘quvchilarning badiiy asarni tahlil etishdagi psixologik xususiyatlari</i>	30
Bobomurodova Mahzuna Ortiq qizi	<i>Gidronimlarda geografik va tarixiy omillarning aks etishi</i>	33
Giyasova Zuxra Raxmatullayevna	<i>Gaz molekulalarining tezliklar bo‘yicha taqsimoti: desmos yordamida raqamli vizualizatsiya va didaktik imkoniyatlar</i>	36
Bekimbetova Gulnaz Nabatovna	<i>Methodology for using educational materials on natural resources in theoretical classes</i>	43
Narmuradova Rayhon Uktamovna	<i>Huquqni muhofaza qiluvchi organlar xodimlarini psixologik tahlilga o‘rgatishning ahamiyati</i>	48
Itolmasova Nafisa Furqatovna	<i>Kasbiy qobiliyat tushunchasi va uning psixologik asoslari</i>	51
Yunusova Sohiba Abdulmamidovna Raxmataliyeva Marjona Xurshidjon qizi	<i>Jarayonlarni boshqarishda rejining va kaizen uslublari asosida samaradorlikni oshirish</i>	54
Narmuradova Rayhon Uktamovna	<i>Jinoyat sodir etishda affekt holatining psixologik va huquqiy bahosi</i>	57
Ismatova Kamola Azizjon qizi	<i>Bola psixik taraqqiyotida oilaning ahamiyati</i>	60
Ochilova Mexrubon Syratovna	<i>Значение курсов повышения квалификации учителей цифровой грамотности и применению образовательных платформ на уроках географии</i>	64
Sirojov Otajon Orifjonovich	<i>Talabalarning o‘quv faoliyatini raqamli texnologiyalar asosida tashkil qilishning integrativ mexanizmlarini takomillashtirish</i>	69
Islomov Nurtoy Nomoz o‘g‘li	<i>Talabalarda atamalar bilan ishlash ko‘nikmalarini takomillashtirish</i>	76

Madaminova Gulzira Gulamkadirovna	<i>Ingliz tili o‘qitishda o‘quvchilarning kognitiv kompetensiyani rivojlantirish metodlari tahlili</i>	80
Eshmuminova Oybarchin Botirovna	<i>Maktabdan tashqari ta‘lim strategiyalari: istiqbolli yo‘nalishlar, strategik rejalashtirish va amaliy tadqiqotlar</i>	84
Ibodulloyev Nurali Sheraliyevich	<i>Raqamli texnologiyalardan foydalanishning ta‘lim jarayonidagi o‘rni</i>	88
Odamova O‘g‘iljon Kenjayevna	<i>Ta‘lim muassasalarida psixologik xizmatning samaradorligini oshirishda ertak terapiyasining o‘rni</i>	91
Shikarov Tolib Tavakalovich	<i>Raqamli pedagogikada adaptiv ta‘lim texnologiyalari: talabalarning individual ehtiyojlarini qondirish va o‘quv samaradorligini oshirish</i>	95
Raximov Azizbek Normurodovich	<i>Jadid munavvarlar faoliyatida vatanparvarlik tarbiyasining pedagogik mohiyati</i>	99
Shomurodova Nozima Baxriddin qizi	<i>Maktabgacha yoshdagi bolalarda tanqidiy fikrlashni rivojlantirishda xorijiy tajribalar tahlili</i>	104
Xolmirzayeva Shahnoza Majidovna	<i>Maktabgacha yoshdagi bolalarda mustaqillik va ijodiy tashabbusni rivojlantirishning pedagogik asoslari</i>	108
Tangirov Farxodjon Mamatyakubovich	<i>Loyihaga asoslangan faoliyatning o‘quvchilar meta-fan kompetensiyalari va texnologik madaniyatini rivojlantirishga ta‘siri</i>	112
Rasulov Rustambek Odilovich Xoshimov Mirjalol Murodjon o‘g‘li	<i>Xalqaro aloqa: mohiyati, rivojlanishi, va zamonaviy tendensiyalar</i>	119
Baratova Nozima Xidirova Gavhar Rustamovna	<i>Raqamli texnologiyalar asosida barqaror turizmni rivojlantirish istiqbollari</i>	123
Urazaliyeva Dilraboxon Nishonboyevna	<i>O‘smirlarda suisid xavfining bio-psixo-fiziologik mexanizmlari: masofaviy psixogen ta‘sir sharoitida tibbiy-psixologik yondashuv</i>	129
Kurbonov Munis Ro‘zmetova Muhabbat	<i>Ta‘lim jarayonida pedagogik yondashuv axborotlashtirishning ahamiyati</i>	137
Farmonova Dildora Sobirovna	<i>Nogiron bolalarning jamiyatga moslashuvidagi to‘siqlar</i>	140
Axmadova Gulbashakar Azizbekovna	<i>Erta bolalikda emotsional befarqlikning oqibatlari</i>	143
Tojiboyev Ziyodilla A‘zamjon o‘g‘li	<i>Raqamli iqtisodiyot sharoitida milliy iqtisodiyotni rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari</i>	147
Umaraliyeva Hilola Fazliddin qizi	<i>Talabalarning kommunikativ kompetentligi guruhiiy o‘zaro ta‘sir samaradorligining prediktori sifatida</i>	149
Kozieva Ikbol Komilzhonovna	<i>Onomastics funkions</i>	153
Ismatova Dilafruz To‘ymuratovna	<i>Zamonaviy jamiyatda oilaviy qadriyatlar transformatsiyasi: an‘anaviy modeldan individualistik modelga o‘tish jarayoni</i>	156
Ziyadilloeva Malikabonu Abdulloyevna	<i>Approaches to studying individual soldier performance and group interaction in the armed forces</i>	160

Ashrapov Nodirbek Namoz o'g'li	<i>O'smirlik davrida kognitiv jarayonlarning shakllanishiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-muhit omillari va ularning shaxs kamolotidagi ahamiyati</i>	164
Hamroyev Jasur Umedovich	<i>Oliy ta'lim muassasalarida sun'iy intellekt texnologiyalari asosida talabalarning innovatsion tafakkuri va muammoli vaziyatlarni hal etish kompetensiyalarini rivojlantirish mexanizmlari</i>	169
Axmadov Nazirjon Rahmat o'g'li	<i>Social and psychological factors in the development of positive behavior in adolescents</i>	173
Rustamov Shavkat Shuxratovich	<i>Pedagogical and psychological approaches to developing students' innovative competence</i>	177
Назаров Акмал Мардонович	<i>Психологические факторы развития креативного мышления и инновационного подхода у студентов</i>	180
Ганджиев Феруз Фуркатович	<i>Проявления агрессии среди подростков в социальных сетях и их психологические последствия</i>	184
Дехконбоев Шохжахон Ойбекович	<i>Методы и подходы судебно-психологической экспертизы при оценке эмоционального состояния личности</i>	189
Zoirov Abduqodir Askarovich	<i>Talabalarda diqqat sifatлари rivojlanishining psixologik determinantlari</i>	193
Xolmo'minova Yasmina Ma'murjon qizi	<i>Maxsus ehtiyojli bolalar bilan ishlashda individual ta'lim dasturlarining samaradorligi</i>	197
Khusanova Gulasal Shuhratjon kizi, Fozilova Shakhzoda Aslam kizi	<i>Comparison of the effectiveness of online and offline learning</i>	200
Raximova Moxinora Xoshimjanovna Ibrohimova Feruzabonu Ilyosbek qizi	<i>Rivojlangan xorijiy mamlakatlar ta'limi taraqqiyotining ayrim masalalari</i>	203
Шарипова Умида Шавкат кизи	<i>Факторы и проблемы исследования гендера в социолингвистике</i>	206
Тагирова Муштарий Махсудовна	<i>Своеобразные черты литературных и публицистических трудов джадидов</i>	209
Narziyeva Husnora	<i>Norasmiy savdoning shahar iqtisodidagi o'rni</i>	212
Xomidova Mahliyo Akobir qizi	<i>Elektron hisoblash mashinalari uchun yaratilgan dasturlar, ixtirolar, foydali modellar va sanoat namunalari</i>	216
To'raqulova Nargiza Ali qizi	<i>Yozuvning vujuga kelishi va tilshunoslikdagi ahamiyati</i>	219
Qovlonbekov Abdulaziz Abdullajon o'g'li.	<i>Para sportchilarni qo'llab quvvatlashning ijtimoiy psixologik determinatlari (o'smir yoshidagi parasportchilar misolida).</i>	222
Diyorbek Abrayev Mamarajab ogli	<i>Translation of culturally-bound words from english into uzbek: challenges and strategies</i>	225
Sharipova Shukronaxon Baxtiyorjon qizi	<i>O'zbek xalq og'zaki ijodi va uni maktabgacha yoshdagi bolalar emotsional intellektini rivojlantirishda qo'llashning psixologik asoslari</i>	228

<i>Rahmatova Nasiba Sobirovna</i>	<i>Gender psixologiyasida jinsiy farqlanish muammolarini tahlil qilishda erkaklar va ayollarning rollari</i>	231
<i>Ro‘ziyev Ulug‘bek Muzzafarovich</i>	<i>O‘smirlardagi emotsional zo‘riqishlar va ularni kelib chiqish sabablari</i>	238
<i>Mirzayeva Dilshoda Ikromjonova Sayfidinova Aziza Tolibovna</i>	<i>O‘zbek va ingliz leksikasida nabotot obrazlarining metaforik talqini</i>	242
<i>Qodirova Dilnoza Murtazoyevna</i>	<i>Talabalarda professional identifikatsiya jarayonining psixologik determinantalari</i>	244
<i>Tajibayev Shohruh Maqsudovich</i>	<i>The influence of psychological characteristics on guides’ communicative skills and their professional significance</i>	251
<i>Sharopov Suxrob Shodi o‘g‘li</i>	<i>O‘smirlarda refleksiv xususiyatlar va tanqidiy fikrlash o‘rtasidagi bog‘liqlik</i>	256

“ACADEMIC SPECTRUM”

ILMIY METODIK JURNALI UCHUN MAQOLALARNI RASMIYLASHTIRISH TALABLARI

“ACADEMIC SPECTRUM” ilmiy jurnali mualliflari diqqatiga!

1. “ACADEMIC SPECTRUM” ilmiy jurnali ilmiy maqolalarni o‘zbek, rus va ingliz tillarida chop etadi.

2. E‘lon qilinadigan maqolalarga bo‘lgan asosiy talablar:

✚ ishning dolzarbligi va ilmiy yangiligi;

✚ maqolaning hajmi: adabiyotlar ro‘yxati, chizma va jadvallar inobatga olingan holatda 3-8 betgacha;

✚ maqola nomi, annotatsiya (50-60 ta so‘z) va tayanch so‘zlar (8-

10 ta) ingliz, o‘zbek va rus tillarida keltiriladi.

3. Maqola boshida mavzu, muallifning F.I.O. (to‘liq yozilishi kerak), mualliflar bir nechta bo‘lsa, ularning har biri haqida to‘liq ma‘lumotlar berilishi shart, tashkilot, shahar, mamlakat, muallifning e-maili ko‘rsatiladi. Matnda kirish qismi, tadqiqot obyekti va qo‘llanilgan metodlar, olingan natijalar va ularning tahlili, xulosa, adabiyotlar ro‘yxati, albatta, keltiriladi. Maqolada keyingi 10-15 yilda e‘lon qilingan adabiyotlarga havola qilinishi tavsiya etiladi.

4. Matn uchun: Microsoft Word; Times New Roman, 12 shrift, maqola nomi bosh harflarda, interval 1,0; abzas 1,0 sm, yuqori va pastki tomon 2 sm, chap va o‘ng tomon 2 sm.

5. Agar maqolaga rasm, jadval, diagramma, sxema, chizma, turli grafik belgilar kiritilgan bo‘lsa, ular aniq va ravshan tasvirlanishi, qisqartmalarning to‘liq izohi yozilishi lozim. Formulalar matnga maxsus kompyuter dasturlarida kiritilishi kerak.

6. Iqtibos olingan yoki foydalanilgan adabiyot satr osti izohi tarzida emas, balki maqola oxirida asosiy matndagi ketma-ketligi asosida umumiy ro‘yxatda ko‘rsatiladi. Matn ichidagi ko‘chirmadan so‘ng iqtibos olingan asarning ro‘yxatdagi tartib raqami va sahifasi kvadrat qavs ichida beriladi. Bu o‘rinda kitob, to‘plam, monografiyalar uchun mualliflarning ism-familiyalari, manbaning to‘liq nomi, nashr ko‘rsatkichi (shahar, nashriyot va nashr yili) ko‘rsatiladi. Jurnal maqolalari va boshqa davriy nashrlar uchun mualliflarning ism-familiyalari, maqola nomi, jurnal nomi, yili va soni, sahifa nomeri ko‘rsatiladi.

7. Maqola matni kamida 70-80 % muallifning shaxsiy izlanishlari natijasiga asoslanishi lozim. Topshirilgan maqolalar “Antiplagiat” tizimi yordamida tekshiriladi.

8. Tahririyatga taqdim qilingan maqolalar tahririyat tomonidan taqrizga beriladi. Maqola taqrizdan qaytgach, agar zarur bo‘lsa, barcha savol va e‘tirozlar bo‘yicha muallifga qayta ishlash uchun taqdim etiladi. Maqola nusxalari qaytarilmaydi.

9. Tahririyat maqolani taqrizga yuboradi, taqriz ijobiy bo‘lsa maqola jurnalda chop etish uchun qabul qilinadi. Jurnalda anjuman tezisleri va ma‘ruzalari chop etilmaydi. E‘lon qilingan materiallarning haqqoniyligiga va ko‘chirilmaganligiga shaxsan muallif javobgardir.

10. Tahririyat maqolaga ayrim kichik o‘zgartirishlarni kiritishi mumkin. Yuqoridagi talablarga javob bermaydigan maqolalar tahririyat tomonidan ko‘rib chiqilmaydi va muallifga qaytarilmaydi.

11. Ijobiy taqriz berilgan maqola tahririyat tomonidan qabul qilingan sanaladi. Jurnal tahririyati maqola matnini qisqartirish va unga tahririy o‘zgartirishlar kiritishga haqlidir.

12. Yuqoridagi talablarga javob bermaydigan maqolalar tahririyat tomonidan qabul qilinmaydi va ko‘rib chiqilmaydi.

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Buxoro viloyat Axborot va Ommaviy kommunikatsiyalar boshqarmasi tomonidan 2025-yil 26-dekabrda №1273056 sonli guvohnoma bilan ro‘yxatga olingan.

Tahririyat manzili: 200117, O‘zbekiston Respublikasi,
Buxoro shahri Alpomish ko‘chasi, 9-uy
Elektron manzil: <https://fanistiqbollari.uz>
Telegram raqami: -998 (91) 245-46-66

“ACADEMIC SPECTRUM” ilmiy-metodik jurnal.

Buxoro

2026. № 2-Son.